

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadjunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja.

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanulóknak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetés, nyilv. és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja

Egy háromhasábos petitsor terfoglata 12 fillér.
Bélyegdi, minden beiktatás után 60 fillér.

Nyílttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést és hirdetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, valamint a KÁRMÁN S. könyvkereskedése Rimaszombat, Főter, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető.

Harez a szószék körül.

Egy papi szószék... A milyen etikai magaslathoz állította e fogalmat a vallásos lelkű emberiség, szinte hajlandók is volnának elképzelni, hogy a templomi szószék egy kegyeletes megkülönböztetésben részesülhet s nem lesz prédájává, cél-táblájává közönséges emberi érzékek küzdelmeinek. Ugy kellene lennie, hogy ezen tisztán egyházas jellegű intézmény körül kiegyenlítődjen minden emberi, társadalmi, politikai ellentét, s annak elsimultával egyedül az Istenimádás tiszta kultusza foglaljon helyet.

Miesoda idealizmus ez! Itt épen úgy felhangzik a társadalom csatazaja, mint bárhol, mikor emberi érdekek forognak szóban. S a magyar sajtónak egy kis dicséretére legyen mondva: ebbe a csatazajba sohasem keveri a felekezeti életen kívül álló közügyek jelszavait. Azt akarjuk, hogy az egyházi dolgok a felekezeti hatáskörök sértetlenségének tiszteletben tartásával intéztessenek, s hogy a felekezeti élet lehetőleg megkíméltesse az állami társadalom mozgalmasságát hullámveréseitől. Hogy egy szelíd, enyhe oázis legyen az egyházak belső élete, melyen a nyugalom, béke, áhitat legyen uralkodó.

Vannak azonban kétségtelenül — s különösen a mi sajtáságos politikai és társadalmi viszonyaink között — olyan kérdések, melyeknek megoldása még a felekezeti élet nyilvánulásaiban is érzékenyen érinti a nemzeti jelleg megővására törekvő társadalmat. És nem valami erős lelki gyönyörűséggel, de mégis kénytelenek vagyunk bevallani, hogy azon küzdelemben, melyet a magyar lutheránusok országsszerzte annyi bámulatra méltó kitartással vívnak, a magyar sajtónak ép-ugy, mint az egész magyar társadalomnak részt

kell vennie; a nemzeti küzdelem ezen magasztos mozzanatait nem bírhatjuk kizárólag a felekezetiesség mértékével, mert itt mindenestre szélesebbkörű érdekek forognak szóban.

Élénk emlékezetünkben van még a forgácsfalai és a nyustyai botrány; lehetetlen ezekre a legnagyobb sajnálkozás nélkül emlékeznünk. S ha mindjárt eszalódunk is, még kell vallanunk, hogy az ily természetű viszályokat rendszerint az idézi elő, hogy az egyéni, magánérdekek nem választatnak elég tapintatossággal külön a tulajdonképeni közérdekek lényegétől. Ily harezoknak pedig szerintünk a jóakaratu s különösen igazságos és törvényes bölcsességgel legtöbbször elejét lehetne venni, s azt még hangsúlyoznunk is felesleges, hogy minden igaz embernek arra kell törekednie, hogy a harezok, a küzdelem, az ellentétek sur-
lódása, a mennyire lehet, mérsékeltesse.

Hiába is tagadnók: mind e gondolatokat egyenesen lokális kérdéseink figyelemmel kísérése sugalmazza. Egy csaknem két esztendő függő kérdés: a klenóczi papválasztás ügye teszi őket épen mostanában aktuális érdekükké. A szó szoros értelmében elárasztanak bennünket levelekkel, cikkekkel s mindenféle közleményekkel, melyek mind ennek a becsületes templomi szószéknek a betöltése körül igyekeznek harezot szítani. Nem hasznos szolgálat... támogatásunkra ne számítsanak.

Itt a társadalomnak csak egyetlen érdeke vehető komoly figyelembe: az, hogy a pap, ki ezt a fontos kulturális és egyházi pozíciót betölti, legyen hivatva, — jellemére és hazafiasságára nézve kifogástalan legyen. E tekintetben pedig a kishonti ág. ev. esperesség elnökségében minden kétségen felül álló biztosítékot látunk, s teljes

bizalmunk van az iránt, hogy oly férfiak, mint Kubinyi Aladár és Glau Pál, kik a politikai és egyházi törvények leghivatottabb alkalmazói és magyarázói, hivatalos hatalmukkal nem engednének és elő nem segítenének oly választási aktust, mely a valódi egyházi közérdekeknek s a magyar hazafias szempontnak nem volna megfelelő.

A kérdés személyi oldala előttünk — kik hivatásszerűleg a közérdek szempontjából óhaj-
tjuk az eseményeket megítélni, — meglehetősen közömbös. A közérdek tényleg azt kívánja, — s ezt kötelességünk megmondani, — hogy az a klenóczi papválasztás lehetőleg kevés izgalommal s a hazafias és kulturális érdekek sérelme nélkül oldassék meg. Erre a becsületes célra pedig azon ut vezet, melyen a kölcsönös türelemmel, békésen és egyetértéssel találkozhatik a klenóczi ág. ev. autonóm egyház közönsége az esperességi elnökséggel, melynek két tiszteletreméltó, ill. alakja ez esetben is a törvényt, igazságot és az igazi hazafiságot képviseli.

A klenócziaknak egyházuk iránti meleg ragaszkodása, s az elnökség ismert tapintata és bölcsessége kelti bennünk azt a bizalmat, hogy ez elé a papválasztás elé azzal a reménységgel nézzünk, a melynek beteljesedése a kölcsönös jóakaratu és becsületes igyekezet fényesen szóló bizonyítékát fogja jelenteni.

Katonasorozás Gömörben.

Az idei újonc-
állítás folyó hó 2-án kezdődött meg Jolsván, hová már e hó 1-én elutazott Bornemisza László alispán és dr. Szabó Samu megyei főorvos. Jolsva után márczius 9-én Nagy-Rőcze város soroz, 11-én Dobosina, 13-án Rozsnyó város, 14—18-ig a rozsnyói szolgabírói járás, 20—23-án Tornallyán a tornallyai szolgabírói járás, végre 26-án Rima-

TÁRCZA.

Válasz.

— Miskolcz, 1894. aug. 13. —

A távolból szellem szárnyakon
Jutott hozzám üzeneted;
S hogy én is elküldjem válaszom:
Titkos hatalom vezetett.

Megirtad hát sötét betűkkel,
Életünk gyászos végétét,
Te védél át merész kezekkel
A sors intő szerepét.

Megjelölél az utat, ösvényt,
Melyen járunk kell ezután;
Kerülünk kell mint vészes örvényt,
Hogy induljunk szívünk után.

Az ész, egyedül a rideg ész
Legyen a mi tanácsadónk;
Csak úgy nem érhet majd semmi vész,
Ha ő lesz böles oltalmazónk.

Meg kell tanulnunk nélkülözni:
A napsugárt, fényt, illatot,
Dalt és mosolyt, — mindent feledni,
Mi erőt adhatott!

Miért akarod ezt? — hiszen látod,
Hogy én kitértém utadból,
Lemondtam régen — oh! jól tudod,
Reményeim, álmairól.

S te mint egykor, most is azt vallod,
Hogy szebb, magasztosabb érzet,

Mint a mely minket boldogított:
Nem érinthet e földet!

Oh! hát lehet-e elenyészni
Ily tiszta, szent érzelmek?
Lehet-e multját eltörölni,
A mi fájó szerelmünknek?

Nem. Hiába tépted el lánczát,
Sziveddel hiába küzdesz;
Örök jogáért vijja harezát,
S győz, mert ime — nem feledhetsz.

De bár vérezz el a harez alatt,
Tudom, nem állsz meg utadon;
Tégedet fényes ézél hívogat:
Hír, név, dicsőség, hatalom.

Mégy, — nem táru esengve karom;
Nem állít meg könnyes szemem;
— Kezemet imára kulesolom...
Szemem, oh! régen könnytelen.

Csak egyet kérlek, s esdve kérlek!
Mért szölsz hozzám vigasztalón?
Mért kívárod, hogy boldog legyek?
— Jól tudod, hogy fáj ez nagyon.

Hol találhatnék boldogságot!
Hiszen te tépted azt széjjel;
Hogy megtarthasd ezt a világot:
Szembeszállottál az éggel!

Vedd vissza hát vigasztalásod,
Megtántod vele lelkemet,
Kinos gyönyörötől megfosztod,
Eltaposott életemet!

Ha te átdöfted ezt a szívet,
Maradjon benne a gyilok,
— Nem hordom örökké e sebet,
Egyszer majd én is meghalok.

Ujlaky Vilma.

Farsangi rege.

Irta: HARMATZY LORÁNT.

I.

A második négyes hagyományos módon a Carmen-indulóval végződött. A cigány pár vonóhúzást tett még hegedűje hurjain, aztán csárdásba kezdett.

Kálmán odavezette a szép Irént az emelvény elé, s aztán táncolni kezdtek a „Nézem, nézem a sok csillagot” lassu rithmus hangjaira.

„Istenem, — szólt a leány hosszú hallgatás után — de régen táncoltunk mi együtt!”

„Biz annak már sok éve. Kis leányka, rövid ruhás kis baba volt, mikor elhagytam Budapestet. S most...?”

„De jó is volt akkor — mondá Irén pár perc múlva. — Emlékszik?”

„Hogy emlékszem-e? Most is látom magunkat a mint a bácsi kertjének kőfala tövében üldögéltünk. Én meséket olvastam fel magának...”

„En pedig — folytató a leány — oly áhitatal halgattam.”

„Ha pedig esős volt az idő, vagy pedig nem alkalmas a szabadban létele, magukhoz mentem, s ott...”

„Ne res'elje kimondani! Játszott velem, s a babáimmal, a kis szöke Gizikével, s a barna Mariskával. Akkor még tegeztük egymást: s azt mondtuk, hogy maga az én férjem, s a babák a mi kis leányaink.”

Kálmán mosolyt erőltetett fin-m, keskeny ajkaira.

Fontos a hölgyeknek 1895. évi tavaszra!

Van szerencsém a t. hölgyközönség b. tudomására juttatni, miszerint ujonnan megnyílt *naggyarányu női- és férfi divatruházómat* *uj cikkekkel gazdagítottam*, ugymint: *női felöltők* (Confectió), *kabátok* (Capes), *kör- és válgallérok*, *köpenyegek*, *bécsi, párisi és berlini model-darabok* máris naponta érkeznek. — Izlés és az árak tekintetében minden versenyt kizár, minden egyes darabon: *olcsó és szabott ár* számokban világosan látható s így a tultartás vagy tulfizetés egyenesen ki van zárva.

Kérve a t. hölgyközönség kegyes pártfogását, kiváló tisztelettel

REISZ JÓZSEF.

szombat város, 27—30-án a rimaszombati szolgabírói járás és ápril 1-től 4-ig a rimaszécsi szolgabírói járás.

Márczius 15. Ez a történelmi nevezetességű nap valóságos általános nemzeti ünnepé lett nálunk azon kegyelet által, melylyel a társadalom az 1848-ik év szabadság küzdelmeit e napon évről-évre feleleveníti. Rimaszombatban a sajtószabadság évforduló napjának megünneplése mindenesetre a legfényesebb lesz a főgymnasiumban, melynek fardhatatlan tanári kara és lelkes ifjúsága együtt munkálkodik a nagy nap méltó megünneplésén. — A rimaszombati kaszinó és a polgári olvasókör szintén megünneplik a szokásos lakomával márczius 15-ét mindenik saját helyiségében. Erre az egyetlen nemzeti ünnepünkre, melyet az egész magyar társadalom vallás- és osztálykülönbség nélkül megünneplhet, nem ártana, ha a társadalom összesége együtt ünnepelne, mert az így széttagolt társadalomnak ünnepe — véleményünk szerint — sohasem lehet annyira impozáns és hatásában nem lehet annyi erő, mint az egy eszmében egymást különösen megértő, bár széthúzó társulatok közös, együttes ünneplésének.

Tanügyünk.

A 68-iki népoktatási törvény a nemzeti öntudat ébredésének korszakában teljesen beillett az akkori tanügyi viszonyok keretébe, sőt mondhatni, hogy a tankötelezettség általános kiterjesztésével, a népiskolai szervezetnek helyes alapokra fektetett megállapításával, népoktatásügyünk százados mulasztásait volt hivatva annak idején pótolni. És valóban, ha visszapillantunk azokra a tanügyi alkotásokra, melyek e törvényben lefektetett elvekkel és eszmékkel vannak örökre összeforrvá, lehetetlen, hogy hálával telt szívvel ne emlékezzünk meg ama kiváló férfiról, ki ezen forduló pontot jelző törvénynek megalkotója volt. Eötvös József báró, nagyjaink ezen legkiválóbbika volt az, ki a 68-iki törvény megalkotásával megjelölte népoktatásügyünk egységes és fokozatos fejlődésének irányát. Egyedül neki köszönhető, hogy nyugati mintára szervezett népoktatásügyünk fejlettség tekintetében ma már túl van a kezdet nehézségein.

Ámde, mint mondtuk, népoktatásügyünk a törvény megalkotása óta rohamosan fejlődött úgy, hogy a keret, melyen belül e törvény mozog, már is szűk, azért a változott viszonyokhoz mért tágitása általánosan érezhető szükségét képez. Egy öntudatra ébredt nemzet kezdetleges kulturális igényeit volt hivatva e törvény kielégíteni. Az elmaradottság okozta mulasztások azonban már helyre vannak hozva, s most már nem a mult helyrehozott mulasztásai lebegenek szemünk előtt, hanem számot vetve a jövő e-ével, meg kell állapítanunk a jövő munkaprogramját. Nem szabad feladni a harcot, ha azt akarjuk, hogy a művelt külföld továbbra is rokon-szenvel kísérje kulturális törekvéseinket.

A népoktatási törvény revíziójának szükségét érzik fent és lent egyaránt. Igen természetes, hogy a revízió szükségességét legközvetlenebbül érzik a tanítók, kiknek munkája, bármily odaadó ügybuzgósággal legyen az összekötte, a törvény hiányai és fogyatkozásai következtében nem felel meg a követelményeknek. Ők tudják a legjobban, hogy tulajdonképpen a tervezett reformnak, melyek legyenek hát a lényegesebb pontjai, s hogy a revízió keresztülvitele mily alapon, s mily módosítások mellett történjék meg. A közoktatási tárca költségvetésének tár-

gyalása alkalmával a revízió szükségessége különösen domborodott ki.

Maga a miniszter hangsúlyozta annak szükségességét. — A revízionak azonban ki kell terjeszkednie kulturális igényeink összességére. — Akként kell módosulnia annak, hogy keretén belül minden tanügyi kíváncsalom kielégítésre találjon. A törvény jelenlegi alakjában csakis elemi szükségleteket fedez, míg fokozottabb igények kielégítésére egyáltalában nem alkalmas.

Azon tanügyi kérdések, melyek a törvény revíziójának keretén belül esnek, avagy azzal kapcsolatban megoldásra várnak, önkénytelenül is előtérbe léptek, úgy, hogy ismételt előadásuk határozottan kárára válnék a népoktatásügynek. A néptanítók szolgálati pragmatikája, s a megélhetési minimum végleges meghatározása; az osztatlan és osztott népiskolák tananyagának elkülönítése, az ismételt oktatás rendezése, a zugiskola fogalmának meghatározása, a tanfelügyelőségek hatáskörének kiszélesítése, illetve azoknak hatósági joggal való felruházása, mind oly kérdések, melyek a közszükséglet ereje által megérlelve, megoldásra várnak.

Elkoptatott frázis ugyan Bismarcknak ama mondása, hogy a francziák hadseregét a porosz iskola mesterek tették tönkre, azonban elvitázhatatlan tény az is, hogy a nemzetek hatalmi állása, jövő nagysága a népiskolának a kor szellemével lépést tartó fejlettségi fokával szorosan összefügg. Ha valamely nemzet műveltsége nem a nép ősi tudásának természetes talajából fakad, a haladó kor szelleme elsöpri azt idővel. A nyers erő magában véve holt anyag, s csak is a műveltség galvanizáló ereje képes azt az élet számára értékké és becsessé tenni.

Egy új ezredév küszöbén állunk. Az ezredéves fenállás megünneplésére az előkészületek folyamatban vannak. A milleniumi ünnep programjának kétségkívül egyik legkimagaslóbb része a kiállítás leendő. Ezen a kiállításon beszámol a nemzet a művelt külföld előtt, a többi között arról, mennyire haladt előre a közoktatásügy terén.

Siessünk azért hát s használjuk fel azt a rövid időközt, mely bennünket a jövő évezredtől elválaszt. — Mutassuk meg, hogy mit tettünk a multban, s mit akarunk tenni a jövőben. Hadd lássa a művelt világ, hogy a magyar nemzet ősi jellegének megtartása mellett is nemesak érzékkel bír a kulturális haladás iránt, hanem legfőbb törekvését egyedül az képezi.

Hirek és vegyesek.

Miskolcz — Rimaszombat. Tudvalevő dolog, hogy Rimaszombatnak egyik büszkesége a főgymnasium és hogy ez intézetnek felvirágoztatását a vezető faktorok újabb időben a közési és polgári leányiskola megalapításával hozták kapcsolatba és igyekeznek elősegíteni. A tervnek részleteivel lapunk annak idején bőven foglalkozott, most azonban a Miskolczon megjelenő „Szabadság” úgy állítja olvasói elé Rimaszombat városát, mint a kulturális érdekek meleg ápolójának valódi példányképét, a mi nagyon hízogó ugyan reánk nézve, de szerénységünk kénytelen bevallani, hogy a megtiszteltetés eddigelé nincs egészen megérdemelve. A dologgal foglalkozván a „Szabadság”, szoról szóra ezt írja: „Rimaszombat városa az új főgymnasium czéljaira a város egyik szép helyén négy hold beltelket ad s azonkívül annyi téglát szállít, a mennyi csak az építkezéshez szükséges — egészen ingyen. Ezenkívül a mostani főgymnasiumi épületért 30.000 forintot fizet, a melyet leánynevelő intézettől fog átalakítani. Az előtt a város előtt, a mely ennyit áldoz a nevelés ügyre, kalapot kell emelnünk, s tőle valóban példát vehet Miskolcz város.”

— tette hozzá kezét nyújtva az ujonnan jötteknek. — Ily későn!”

„Boesánatot kérek méltóság asszonyom — mondá a báró magános orrhangon és erős racsolással — de egy estélyre voltam hivatalos, a honnan csak most tudtam elszökni, azon reményben, hogy Irén nagyság velem fogja táncolni a souper eszardást.” Ezzel kezét szorított a papával s Irénnel, s aztán Kálmánhoz fordulva bemutatatta magát:

„Báró Waldburg vagyok!”

„Tollay Kálmán!” felelt az ifjú.

„Valóban sajnálom, — szól Irén — de nem tehetek eleget vágyának, mert a eszardást már eligertem!”

„Aaah! — viszonzá a báró fecsipetve monokliját, s idegesen babrálva kardbojtjával — s nem leszek szerénytelen, ha kérdem, hogy kinek?”

„Tollay urnak”

„Vagy úgy? No az én Tollay barátom lesz olyan szíves, és átengedi azt nekem. Némde?”

„Boesánat báró ur. De a eszardásomról nem mondok le! Waldburg báró ajkaiba harapott.

„Ki ez a fiatal ember?” Kérdé a miniszteri tanácsostól.

„Tollay Kálmánnak hívják. Jó familiából származik. A nagybátyja érsek; melleleg nekünk is távoli rokonunk. Berlinben tartózkodik, s a zeneakadémiát frequentálja. Különböztetett meg kell neki adni, remekül hegedül!”

„Lehet, — jegyzé meg a báró még mindég boszszankodva — de ez azért nem jogosítja fel, hogy kéresemet, így, kereken visszautasítsa.”

„Ne vegye tőle zokon, báró ur! Művész, s mint ilyen, nem nagyon válogatja az udvariasszavakat.”

„Igaz! Azonban mi lesz a eszardásomból?”

„Csak bizza rám! Majd én beszélek Kálmánnal.”

„Őn nagy boldogságot ígér nekem.”

Lovassy papa Kálmánhoz lépett

„Kedves öcsém! — mondá — téged mindég úgy tekintettünk, mint a családhoz tartozót. Ne csinálj komédiát, mondj le arról a eszardásról.

„A souper eszardásról?”

„Arról. Táncolhatsz te még eleget Irénnel.”

„Atadjon a eszardásomat a bárónak?”

„Hát miesoda különös van ezen?”

„Nem felelek. — mondá Kálmán elfojtott hangon — kérdezzék meg Iréntől magától, kivel akar táncolni?”

„Helyes! De megjegyzem, Irén azt akarja, a mit én.”

Kálmán kissé gúnyosan jegyzé meg:

„Majd meglátjuk!”

Midőn Irén a kérdést meghallá, gyöngéden elszápadt. Szemeit majd atyjára vetette, ki ránczolt homlokkal

kolez városa”... stb. Ha tisztelt lapársunk megengedi, megpróbáljuk az ő közleményét átvenni, s néhány ártatlan ígérgetéssel kiegészíteni azon tények szerint, a melyeket mi itt a forrás tövében egész valóságban ismerünk. A mi tudomásunk szerint ugyanis a „Szabadság” fenti közleményének következőleg kellene hangzania: „Rimaszombat városa az új főgymnasium czéljaira a városi vásártérből négy hold beltelket adhatna s módjában állana annyi téglát szállítani, a mennyi csak az építkezéshez szükséges — egészen ingyen. Ezenkívül a mostani főgymnasiumi épületért 30000 forintot fizethetne, a melyet leánynevelő intézettől könnyű szerrel alakíthatna át. Az előtt a város előtt, mely égető kulturális kérdéseit ilyenformán — áldozatoktól vissza nem riadva — oldaná meg, — kalapot kellene emelnünk s tőle valóban példát vehetne...” stb. — Ilyen formában a „Szabadság” közleménye egészen megfelel a valóságos tényeknek, azonban reméljük, hogy nem sokára olyan alakban is megemlékezhettünk Rimaszombat városának a magyar kultúra érdekében kifejtett áldozatkészségéről, a mily alakban érdemeinek elismerését a „Szabadság” jóakarataulag anteczipálta.

Közzgyűlés. A gömörmezei atletikai klub folyó hó 3-án d. u. a főgymnasium tornacsarnokában látogatott közzgyűlést tartott, melyen Fáy István elnök a megjelenetek szívélyes üdvözlése után bejelentette a maga és a tisztikar lemondását, miután az alapszabályok által előírt egy évre terjedő megbízatásuk lejárt. A közzgyűlés vezetésére egyhangulag Molnár Józsefet kérték fel, ki elismeréssel emlékezett meg a tisztikar eddigi működéséről s a maga és tagtársai ohajtását kívánja tolmácsolni, mikor az eddigi tisztikart a klub vezetésének további elvállalására kéri. A jelen voltak általánosan kifejezett lelkes kíváncságra Fáy István elnök és dr. Löcherer Tamás másodelnök megválasztatásukat elfogadták. Ugyazintén Szeleczky Árpád jegyző, Feledy Ferencz háznagy, dr. Cziner Miksa ügyész, dr. Kármán Aladár és dr. Marikovsky István orvosok. A pénztárnoki állásról Kishonthy József leköszönt, helyére Schulhof Pál választott meg egyhangulag. Az elnöki székbe Fáy István elfoglaltván, felhívta a közzgyűlést a választmányi tagok megválasztására. A megjelölt szavazás folytán a választmány tagjaivá lettek: Bornemisza Elemér, Cziszár László, Draskóczy László, Farkas Zoltán, Hámos Aladár, Hámos Zoltán, Hamaliár Lajos, Lokesánszky Endre, Lukács Géza, Molnár József, Németh János hadnagy, Percz Samu, Somogy Géza, dr. Szeless Ödön, Török Gyula és dr. Veres Samu. Ezek voltak a közzgyűlés főbb tárgyai, melyek elintézése után a közzgyűlés az elnök zajos éltetése közben ért véget.

Dalestely. A fiumei dalverseny óta jeles dalárdánk az elért siker által méltán lelkesítve, gyakran ad életjelt magáról, s működésével mindig jól megérdemelt zajos sikert arat. Örömmel konstatáljuk ezt, s ennek kapcsán azt is, hogy azoknak a dalestelyeknek, melyeket kellemes szórakozásunkra rendeznek, s az ujonnan betanult darabokat bemutatják, — nem nagyszámú, de hűséges és lelkes közönsége szokott lenni; hűségesen ott csaknem mindig ugyanaz a közönség, s lelkes, mert áhitattal hallgatja a szépen, kifogástalan szabatsággal előadott énekdarabokat, s elragadtatásának zajos elismeréssel ad kifejezést. A folyó hó 2-án megtartott dalestelyen is szép társaság adott találgat egymásnak, s a kik ott voltak, oly kellemesen érezték magukat s oly jól mulattak, hogy hajnali 3 óráig alig hagyta el valaki a termet. A dalárda pedig most is derekasan kitett magát. Mindjárt a program első számával a Rákóczy-induló szép éneklésével óriási hatást keltett. Később a dallamos lengyelkét kétszer is elkelték énekelniök: az előadott népdal-egyvelegek, ugyazintén a Honfi-dal hatásos éneklésével

állt mellette, majd pedig Kálmánra tekintett, ki esdve, szemében a szerelem lángjával nézett reá.

„Nos, nem felelsz?” Kérdé Lovassy türelmetlenül?

Irén szorongva atyja tekintetétől, lehajtott fővel, halk, remegő hangon így szólt: „A báróval tánczolok.”

Az atya diadalmasan pillantott az ifjura, a báró pedig vékony salon kardjával valami induló ütemeit verdeste czüst sarkantyúin. Kálmán kissé összezsépett, elhalványult, hallva a leány feleletét; de erőt véve magán, szilárd hangon, miben legesekélyebb nyoma sem látszott előbbi gyöngeségének, kezét nyújtá Irénnek:

„Jó mulatást kívánok! Isten vele!” — mondá.

„El megy?” kérdé a leány feldokolva.

„Eszembe jutott, hogy még az éjjel vissza kell utaznom Berlinbe.”

Irén a kétségbeesés tekintetével nézett Kálmánra.

„Kálmán — suttogá — az Isten a tanum, másképen nem tehettem. Ne büntessen ily szigorúan!”

A szerelmes ifjú megállott helyén. A leány esdeklő szavaira tűnni érzé szívéből a haragot, mely elröppent, elszállt, mint a nap által, itt a szerelem fényes tükörében általt felszárított harmatesep.

„No bizony! — mondá a mama — hova gondol.

Alig jött, már is menni akar? Holnapután estélyt szándékoztunk rendezni. Számítottunk magára, s a hegedűjére szintén. Ne hagyjon eszerben!”

Kálmán még mindég meredten állt helyén.

„Kérem! Maradjon!!” rebegé Irén könnyeken át szemlélve a tétovázót.

Ez lebuza keztyűjét, leült az asztal mellé, s az ujján lévő gyűrűvel megvergetve egy poharat, harsányan mondá:

„Pszt! Pincér! Étlapot!”

III.

Lovassyék lakása fényben uszott. Szép leányok, elegáns fiatalemberek vigan csoportosulva nevetgeltek.

„Ah! Itt van a Muzsa kegyeltje!” hallatszott egy pajzán hang, midőn Kálmán a szalonba lépett. Az ifjút, kit jobbára már a régi időkől ismertek, dédelgetve fogadtak. Báró Waldburg is, ki szintén jelen volt, szívélyesen nyújtá kezét az ünnepeltnek.

„Reményem, magával hozta hegedűjét.”

„Az előszobában hagytam.”

„Fogjuk hallani még vacsora előtt?”

„Csak addig várjanak, míg a kezem kissé felmelegszik.”

Rövid idő múlva két fiatal leány észrevétlenül kisurrant a teremből, azonban pár percz múlva nyílt visszatértek, mindegyik kezében tartva egy-egy pluchepárnát, s rajta Kálmán hegedűjét, illetve vonóját.

Hát lehet-e boldog egy olyan házasság, mely egy
hű szerelmes vérével van megpecsételve?

Nyersselyem básztruhákra való kel-
mét 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre
 — Tussors- és Shantungs-Pongees, valamint fekete, fehér és színes
 Hennesberg selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, sima esikős,
 kozkázott, mintázott, damaszt; s. a. t. (mintegy 240 különböző mi-
 nőség és 2000 szín és mintázatban s a. t. postabőr és vágmenesen
 a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: HENNEBERG
 G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Svájcban
 ezimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasz-
 tandó Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Uj kávéház!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek
 szíves tudomásul adni, hogy Rimaszombatban a
Kossuth- és Szentpétery-utca sarkán
 újonnan berendezett

kávéházat

nyitottam, melyben minden törekvésemet arra
 fogom fordítani, hogy a szórakozó közönség mind-
 azt feltalálja, a mit a mai kor igényeinek megfe-
 lelő kávéháztól jogosan elvárni lehet. — **Tiszta**
kezelesű valódi magyar borokkal,
kőbányai sör, fekete kávé, thea, va-
lamint legjobb minőségű magyar és
francia cognackal, ugyiszintén szil-
vórium és pezsgőborokkal a legmegbiz-
 hatóbb termelőktől vagyok ellátva s gondot fordítok
 arra is, hogy elegans berendezés mellett kávé-
 házam helyiségeiben a t. közönség pontos és előz-
 keny kiszolgálásban részesüljön.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri
 Rimaszombat 1895. márczius 6.

kitűnő tisztelettel
FRIEDMANN BERTA.

Árlejtési hirdetmény.

A **Rimaszombati Polgári Olvasókör**
 saját háza felépítését elhatározván, annak költségeit
13372 frt 62 krtól állapította meg.

Ezen munkát keresztülvitelének biztosítása cél-
 jából folyó évi **márczius hó 10** (tíz) napjának **d. e.**
11 (tizenegy) órájára, **az egyet helyiségében**
 (Koháry-utca 2. szám alatt) **tartandó zárt aján-**
lati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy említett
 munkát teljesítésének elvállalására vonatkozó, a megál-
 lapított, s a részletes feltételekben előírt összes, avagy eset-
 leg részletköltség után számítandó **5 (öt)** száztólí bánat-
 pénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap **d. e. 10**
 (tíz) óráig, alulírott kezéhez (Pokorágyi-utca 1. sz. a.)
 adják be. — Később, avagy szóbeli és táviratilag tett
 ajánlatok el nem fogadtatnak.

Az ezen munkálatra vonatkozó tervek és költség-
 vetés, valamint részletes feltételek ugyanott márczius 8-ik
 napjától **d. e. 9—12,** és **d. u. 3—6** óra között betekint-
 hetők.

Megjegyeztetik, hogy:

a) Az építés helyén álló kő-esűr és istálló összes
 anyaga, értékének a vállalati díjba betudása nélkül,
 vállalkozónak engedtetik át, de szétbontása költségeit
 ő viseli.

b) Ajánlat tehető ugy az összes munkálatokra együt-
 tesen, mint annak részleteire külön-külön is.

c) Bántapénz — az ovadékképes papírokon kívül
 — elfogadtatnak: a „Rimaszombati polgári olvasókör“
 5%-al kamatozó 10 frtos kötvényei, — a helybeli pénz-
 intézetek betétkönyvei teljes, a rimaszombati takarékpénz-
 tár részvényei 360 frt, a nép- és iparbank részvényei
 70 frt — darabonként számított — értékük erejéig.

d) Ajánlattevő köteles ajánlatában a vállalati össze-
 get számmal és betűvel kiírni s határozottan kijelenteni
 azt, hogy ezen építés feltételeit ismeri s azokat magára
 nézve kötelezőknek elismeri.

e) Építetű egyesület fentartja magának a jogot
 arra nézve, hogy ajánlattevők közt szabadon választhas-
 son, s esetleg azok közt azonnal szóbeli versenytárgyalást
 is tarthasson.

Rimaszombat, 1895. évi márczius 4.

A „Rimaszombati Polgári Olvasókör“ nevében:

RÁBELY MIKLÓS,
 egyleti elnök.

Kiadó lakás.

A gömörmezei nép-
 és iparbank tulajdonát ké-
 pező **Tóth Péter-féle ház**
 a **Szentpétery-utczában**
 folyó év **május első nap-**
jától fogva bérbe adandó; a
 bérleti kívánók az intézet iro-
 dájában jelentkezhetnek.

Az igazgatóság.

Tanulóul.

Rábely Miklós, rimaszombati
 könyvnyomdájában egy **13—**
14 éves ifju ki, magyarul jól
 olvasni és helyesen írni tud,
 azonnal felfogadtatik.

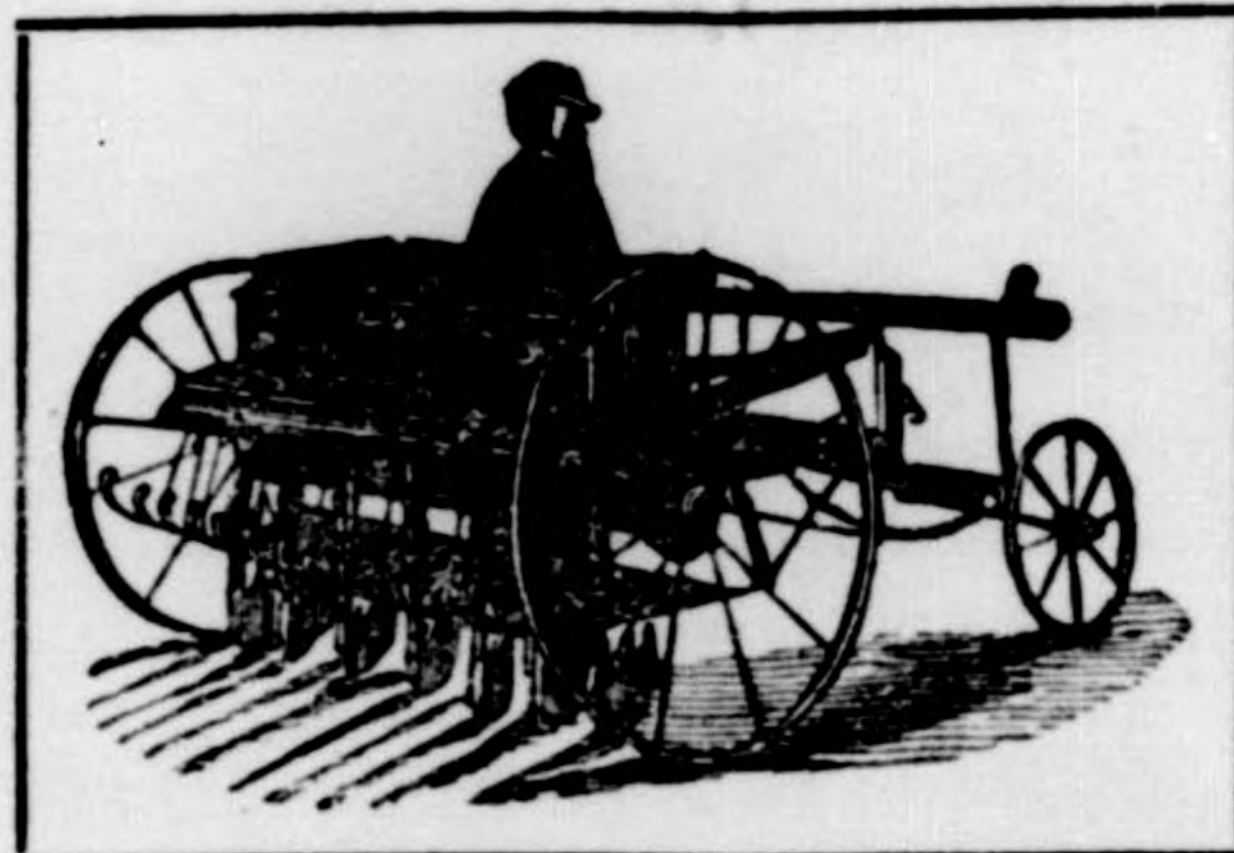
Kiadó istálló.

Rimaszombatban, a Szijjártó-utca
 8. sz. a. házban **nyolcz lóra** való
 istálló, valamint egy **kőből épült nagy**
esűr 1895. évi május 1-ére bérbe ki-
 adó. Bérleti szándékozók forduljanak
Majomy József tulajdonoshoz.

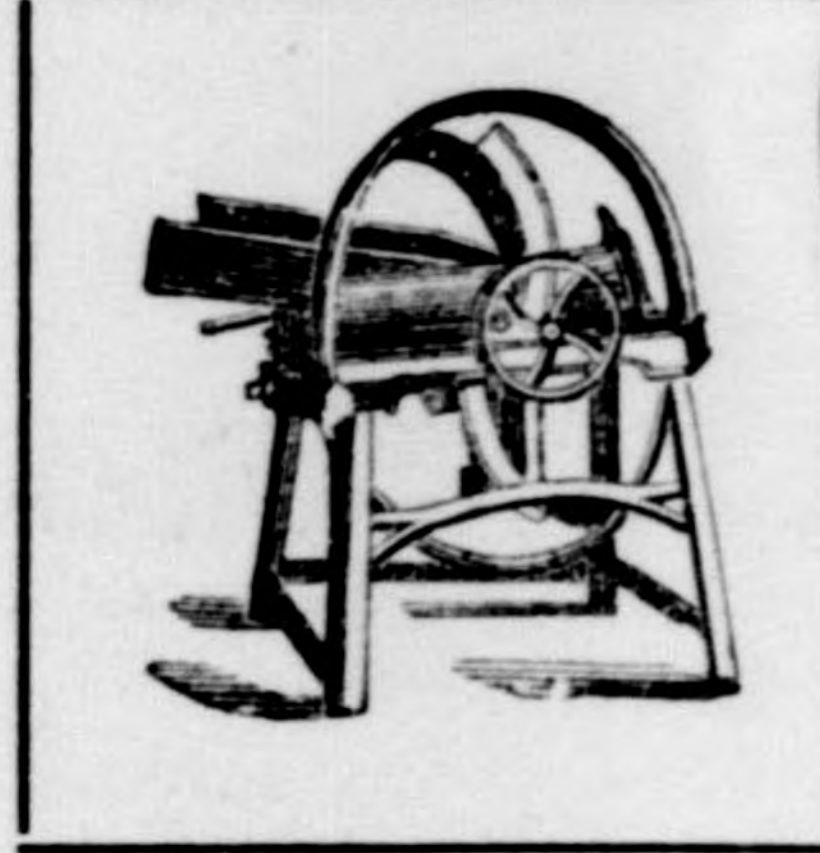
FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 12. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s
 gondosan gyártott jó hírnevű gépeit, nevezetesen:

Sorvető gépeket,
 Szórvavető gépeket,
 Ekeket, Boronákat,
 Hengereket, Lókapákat,
 Tengeri morzsolókat,
 Borsajtókat és szőlőzúzókat;
 továbbá mindennemű

Szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat, Szeszgyár-berendezéseket.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban.
 Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét
 kívánatra ingyen és bérmentve küldjük. 4-6

Zongora.

Egy hat oktávás kijátszott zongora,
 lakváltozás végett **Molnár Alajos** fazekas-
 zsalszanyai tanítónál, jutányos áron eladó.

HERCZ JENŐ

— **gazd. gépgyára, kazánműhelye, vasöntődéje Miskolczon.** —

Állandó nagy raktárt tart:

Clayton és Shuttleworth

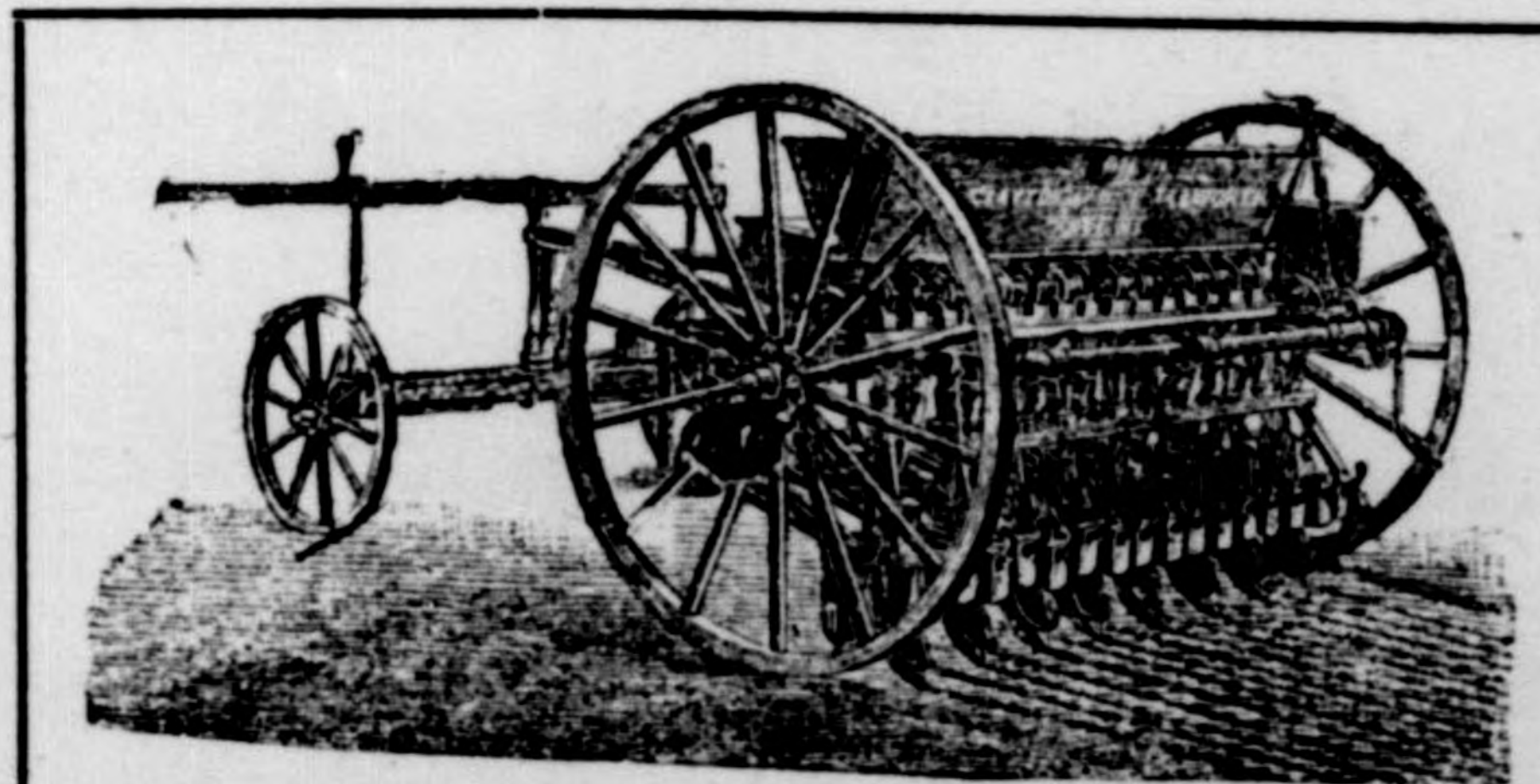
könnyű **kettes ekek,** egyetemes egyes és kettes **aczélekek** mély szántásra, legújabb
 és legjobbnak elismert

Columbia Drill

sorvetőgép ugy hegyes, mint sík terepalakzatra

— **Szórvavető-gépek, rögtörő hengerek, boronák, rosták stb gépekből.** —

Ekevasak, ekefők,
 mindenféle
 tartalékrészek
 a legkitűnőbb
 anyagból.

Gépjavitások,
 tüzszekevények,
 vetőgép és eke-
 javítások
 eke-átalakítások
 legpontosabban esz-
 közlötnek.